ECLI:LV:AT:2022:0124.A420142920.9.L
Lieta Nr. A420142920, SKA-387/2022
Administratīvo lietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
RĪCĪBAS SĒDES LĒMUMS
Rīgā 2022.gada 24.janvārī

[1] Senātā saņemta pieteicējas /pers. A/ kasācijas sūdzība par Administratīvās apgabaltiesas 2021.gada 15.februāra spriedumu, ar kuru noraidīts pieteikums par Krimuldas novada domes 2020.gada 23.janvāra lēmuma atzīšanu par prettiesisku, labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru tiktu pagarināts skolēnu pārvadājumu maršruts līdz pieturai „Bīriņu pils", kā arī nemantiskā kaitējuma un mantisko zaudējumu atlīdzināšanu.

Tiesa secināja, ka vecākiem ir tiesības reģistrēt bērnu citas pašvaldības administratīvās teritorijas izglītības iestādē, taču tas nerada šai citai pašvaldībai pienākumu nodrošināt bērna nokļūšanu līdz tai. Nevienā tiesību normā šāds pienākums pašvaldībai attiecībā uz citas pašvaldības teritorijā deklarētajiem un dzīvojošiem bērniem nav noteikts. Tikai tad, ja nav iespējams izglītību iegūt konkrētajā pašvaldībā, pašvaldībai ir pienākums segt izglītojamā transporta izdevumus. Pieteicējas meita varēja iegūt pamatizglītību Limbažu novada pašvaldības teritorijā, līdz ar to Krimuldas novada pašvaldībai nebija pienākuma nodrošināt nokļūšanu skolā. Konkrētais gadījums nav netipisks. Atbildētāja nav pieļāvusi nepamatotu atšķirīgu attieksmi.

[2] Kasācijas sūdzībā norādīts, ka atbilstoši Administratīvā procesa likuma 206.panta otrajai daļai lieta bija jāzskata mutvārdu procesā, jo to apelācijas sūdzībā bija lūgusi pieteicēja.

Šis arguments nav pamatots. Minētais pants attiecas uz lietas izskatīšanu pirmās instances tiesā. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 304.panta pirmajai daļai apgabaltiesa lietu izskata rakstveida procesā. Izvērtējot procesa dalībnieka lūgumu, tiesa var noteikt lietas izskatīšanu mutvārdu procesā. Apgabaltiesa 2020.gada 24.novembra lēmumā ir noraidījusi pieteicējas lūgumu, secinot, ka lietas materiāli ir pietiekami, lai lietu objektīvi izskatītu rakstveida procesā.

[3] Kasācijas sūdzībā norādīts uz Latvijas Republikas Satversmes, Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas, Izglītības likuma, Bērnu tiesību aizsardzības likuma normām, no kurām pieteicēja izsecina, ka tiesības izvēlēties bērnam jebkuru izglītības iestādi nozīmē arī to, ka pašvaldībai jānodrošina bērna nokļūšana līdz šai iestādei un atpakaļ uz mājām. Pieteicējas ieskatā šādas tiesības ir absolūtas.

Kā pamatoti norādījusi apgabaltiesa, Senāts jau ir atzinis, ka no Izglītības likuma normām neizriet pašvaldības pienākums nodrošināt bērnu nokļūšanu uz visām skolām, kas ir pašvaldības apkārtnē (*Senāta 2007.gada 7.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-506/2007 (A42195904) 14.punkts*). Tiesību normās ietvertās tiesības izvēlēties skolu un pašvaldības pienākums nodrošināt nokļūšanu uz skolu un atpakaļ nav interpretējami arī tādā veidā, ka pašvaldībai būtu jānodrošina bērna nokļūšana uz jebkuru skolu. Ja šādas tiesības uzskatītu par absolūtām, tad pašvaldībai būtu jānodrošina, piemēram, bērna, kurš dzīvo Jēkabpilī, bet mācās Siguldā, nokļūšana uz skolu un atpakaļ.

Tādējādi pareizi ir apgabaltiesas apsvērumi, ka pašvaldībai, īstenojot savas autonomās funkcijas, ir rīcības brīvība un tās robežas šajā lietā nav pārkāptas.

[4] Pieteicēja kasācijas sūdzībā norādījusi, ka viņas meita ir diskriminēta pēc dzīvesvietas. Atbildētāja esot nodrošinājusi citu izglītojamo, kuri nav atbildētājas pagastā deklarēti bērni, nokļūšanu līdz izglītības iestādei. Pieteicēja uzskata, ka tādā veidā tiek pieļauta atšķirīga attieksme, kas balstās uz aizliegtu kategoriju.

Apgabaltiesa šo argumentu ir pārbaudījusi un secinājusi, ka nav saskatāma atšķirīga attieksme tieši pret pieteicējas meitu. Tiesa ir secinājusi, ka atšķirīga ir gan nepieciešamība, gan iespējas bērniem nokļūt attiecīgajās izglītības iestādēs, gan noteiktais tiesiskais regulējums izglītības ieguvei un transporta nodrošināšanai. Senatoru kolēģija atzīst, ka tiesa pamatoti nonākusi pie šāda secinājuma.

[5] Kasācijas sūdzībā lūgts pieprasīt Krimuldas novada domei informāciju. Šis lūgums ir noraidāms, jo kasācijas instances tiesas uzdevums nav iegūt un pārbaudīt pierādījumus. Senatoru kolēģija arī nesaskata, ka pieteicējas norādītā informācija varētu ietekmēt šīs lietas rezultātu.

[6] Senatoru kolēģija atzīst, ka kasācijas sūdzībā nav ietverti tādi argumenti, kas radītu šaubas par konkrētā sprieduma tiesiskumu.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 338.[1]panta otrās daļas 2.punktu senatoru kolēģija var atteikties ierosināt kasācijas tiesvedību, ja, izvērtējot kasācijas sūdzībā minētos argumentus, nerodas šaubas par pārsūdzētā sprieduma tiesiskumu un izskatāmajai lietai nav nozīmes judikatūras veidošanā.

Ievērojot iepriekš minēto, kasācijas tiesvedības ierosināšana ir atsakāma.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 338.panta otro daļu un 338.[1]panta otrās daļas 2.punktu, senatoru kolēģija

nolēma

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar /pers. A/ kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2021.gada 15.februāra spriedumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Senatore J. Briede Senatore V. Krūmiņa Senatore L. Paegļkalna